

SJVFS 2023:20

**Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd
om den som utan att tillhöra djurhälsopersonalen
yrkesmässigt utövar verksamhet inom djurens hälso-
och sjukvård samt om veterinärs tillhandahållande av
läkemedel till sådana personer;**

Saknr D 34

Utkom från trycket
den 29 september 2023

beslutade den 28 september 2023.

Statens jordbruksverk föreskriver, med stöd av 2 kap. 3 § och 4 kap. 1 § förordningen (2009:1386) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård samt 4 kap. 2 § djurskyddsförordningen (2019:66), följande.

Dessutom beslutar Jordbruksverket följande allmänna råd.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1 KAP. GEMENSAMMA BESTÄMMELSER	3
2 KAP. DJURVÅRDARE	5
Djurvårdare på nivå 1	5
Djurvårdare på nivå 2	6
Djurvårdare på nivå 3	7
Djurvårdare under utbildning	9
3 KAP. DEN SOM UTAN ATT TILLHÖRA DJURHÄLSOPERSONALEN YRKESMÄSSIGT UTÖVAR VERKSAMHET INOM DJURENS HÄLSO- OCH SJUKVÅRD OCH SOM INTE ÄR DJURVÅRDARE	9
Den som avhornar och vaccinerar kalvar	9
Immobilisatör	9
Vaccinatör	10
Den som sköter försöksdjur	10
Djurskötare på djurparker	10
Icke godkänd hovslagare	11
Klövårdare	11
Id-märkare	12
4 KAP. VETERINÄRS TILLHANDAHÅLLANDE AV LÄKEMEDEL TILL DEN SOM UTAN ATT TILLHÖRA DJURHÄLSOPERSONALEN YRKESMÄSSIGT UTÖVAR VERKSAMHET INOM DJURENS HÄLSO- OCH SJUKVÅRD	14
Tillhandahållande till djurvårdare	14

Tillhandahållande till den som avhornar och vaccinerar kalvar	15
Tillhandahållande till immobilisatör.....	15
Tillhandahållande till vaccinatör	16
Tillhandahållande till den som sköter försöksdjur.....	17
Tillhandahållande till djurskötare på djurparker.....	17
Tillhandahållande inom Försvarsmakten och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	18
5 KAP. ÖVRIGA BESTÄMMELSER.....	19
Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	19
BILAGA 1	20
Kurs i immobilisering.....	20
BILAGA 2	22
Grundkurs i läkemedelshantering, djurvårdare.....	22
BILAGA 3	25
Kurs i identitetsmärkning med injicerbar transponder på hund, katt, kanin eller iller.....	25
BILAGA 4	27
Kurs i identitetsmärkning med injicerbar transponder på hästdjur.....	27
BILAGA 5	29
Grundläggande kurs i anestesi och smärtlindring före den 31 december 2026.....	29
BILAGA 6	32
Grundläggande kurs i smärtlindring efter den 31 december 2026	32
BILAGA 7	34
Kurs i läkemedelshantering och avhorning av kalvar.....	34
BILAGA 8	36
Kurs i vaccination och läkemedelshantering	36
BILAGA 9	38
Grundkurs i läkemedelshantering, djurparker	38
BILAGA 10	41
Kurs i identitetsmärkning med injicerbar transponder på kameldjur	41
BILAGA 11	43
Kurs i märkning med transponder och genom fettfeneklippning på fisk	43

1 KAP. GEMENSAMMA BESTÄMMELSER

1 § Grundläggande bestämmelser om operativa ingrepp på eller injektioner till djur finns i

1. lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård,
2. djurskyddslagen (2018:1192), samt
3. djurskyddsförordningen (2019:66).

2 § Om inte något annat anges i andra stycket betyder ord och uttryck i dessa föreskrifter samma sak som i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/6 av den 11 december 2018 om veterinärmedicinska läkemedel och om upphävande av direktiv 2001/82/EG¹.

I dessa föreskrifter betyder därutöver:

<i>Allmän bedövning</i>	Påverkan av läkemedel som sänker medvetandegraden.
<i>Den som sköter försöksdjur</i>	Den som får sköta försöksdjur enligt Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:9) om försöksdjur.
<i>Djurens hälso- och sjukvård</i>	Samma betydelse som i lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård.
<i>Djurhållare</i>	Fysisk eller juridisk person som ansvarar för eller har hand om djur, oavsett om detta sker stadigvarande eller tillfälligt.
<i>Djurhälsopersonal</i>	Samma betydelse som i lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård.
<i>Djurpark</i>	En anläggning som är godkänd för offentlig förevisning enligt 3 kap. 6 § djurskyddsförordningen (2019:66).
<i>Djursjukskötare</i>	Den som är behörig att utöva djursjukskötaryrket enligt lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård.
<i>Djurvårdare</i>	Den som är yrkesverksam med djurvårdande uppgifter inom djurens hälso- och sjukvård på en djurklinik, ett djursjukhus eller motsvarande inrättning utan att tillhöra djurhälsopersonalen.
<i>Fjäderfä</i>	Fåglar som föds upp eller hålls i fångenskap i något av följande syften: <ol style="list-style-type: none">a) Produktion av kött, konsumtionsägg och andra produkter.

¹ EUT L 4, 7.1.2019, s. 43 (Celex 32019R0006).

- b) Vidmakthållande av stammen av fjädervilt.
- c) Uppfödning av fåglar som används för de typer av produktion som avses i a och b.

Godkänd legitimerad sjuksköterska

Sjuksköterska som är godkänd av Jordbruksverket enligt lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård.

Hästdjur

Häst, åsna, mulåsna och mula.

Id-märkare

Den som yrkesmässigt identifierar djur med en injicerbar transponder och som inte tillhör djurhälsopersonalen eller är djurvårdare.

Immobilisatör

Den som yrkesmässigt immobiliserar andras djur och som inte tillhör djurhälsopersonalen eller är djurvårdare.

Immobilisering

Med hjälp av injektionsvapen, blåsrör eller injektionsprojektiler tillföra ett djur läkemedel som gör att djuret blir allmänt bedövat.

Injicerbar transponder

Mikrochip, som injiceras i ett djur i syfte att identifiera djuret.

Kameldjur

Alpacka, lama, kamel och dromedar.

Klövsvårdare

Den som yrkesmässigt verkar klövar på andras nötkreatur och som inte tillhör djurhälsopersonalen.

Ordinera läkemedel

Bestämma vilket läkemedel ett specifikt djur eller djurgrupp ska behandlas med och hur läkemedlet ska användas.

Reell kompetens

Det som en person har kunskap och förmåga att självständigt utföra på ett säkert sätt.

Sederande läkemedel

Läkemedel för allmän bedövning som har en lugnande effekt men som inte leder till att djuret försätts i narkos.

Tillhandahålla läkemedel

Ställa ett läkemedel till förfogande till annan personal verksam inom djurens hälso- och sjukvård på annat sätt än via förskrivning på recept.

<i>Vaccinatör</i>	Den som yrkesmässigt vaccinerar andras djur och som inte tillhör djurhälsopersonalen.
<i>Veterinär</i>	Den som är behörig att utöva veterinäryrket enligt lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård.
<i>Övriga sällskapsdjur</i>	Djur som hålls för sällskap och hobby utom hund, katt, häst, övriga hovdjur, klövdjur, strutsfåglar, duvor samt inhemska hönsfåglar och andfåglar.

2 KAP. DJURVÅRDARE

1 § En veterinär får låta en djurvårdare självständigt utföra en undersökning på ett djur om djurvårdaren har reell kompetens att utföra undersökningen och undersökningen inte riskerar att utsätta djuret för onödigt lidande. Undersökningen utförs på veterinärens ansvar.

2 § En djurvårdare får utföra de behandlingar som avses i 4, 6, 7, 9, 11 och 12 §§ om de villkor som framgår av samma paragrafer är uppfyllda och djurvårdaren har reell kompetens att utföra behandlingarna.

En djurvårdare som med godkänt resultat har gått en kurs i immobilisering enligt bilaga 1 till dessa föreskrifter eller enligt äldre föreskrifter får ge injektioner med läkemedel för immobilisering. Immobilisering får bara ske om en veterinär befinner sig på platsen och kan agera om komplikationer uppstår.

Behandlingar enligt första och andra stycket får bara utföras efter ordination av en veterinär och utförs på den ordinerande veterinärens ansvar.

Allmänna råd till 2 kap. 2 §

Att en veterinär befinner sig på platsen kan till exempel innebära att veterinären befinner sig i samma eller angränsande rum eller någon annanstans inom hörhåll. Att en veterinär kan agera om komplikationer uppstår innebär att veterinären bara bör vara upptagen med något som han eller hon kan avbryta utan att det får allvarliga konsekvenser.

3 § En djurvårdare får behandla djur som det finns anledning att misstänka har angripits av sjukdom på vilken epizootilagen (1999:657) eller zoonoslagen (1999:658) är tillämplig om djuret är under veterinär vård och att behandlingen sker enligt 4, 6, 7, 9, 11 och 12 §§.

Djurvårdare på nivå 1

4 § En djurvårdare som arbetar på nivå 1 får utföra enklare skötselåtgärder och enklare sårvård på djur som är under påverkan av lokal eller allmän bedövning.

En djurvårdare som arbetar på nivå 1 får dessutom koppla bort dropp från en permanentkanyl samt ge läkemedel till djur om båda dessa villkor är uppfyllda:

1. Läkemedlet ska ges via munnen, utanpå huden, i ögon, i öron eller rektalt.

2. Läkemedlet är inte ett narkotiskt läkemedel, ett läkemedel för allmän bedövning eller cytostatika.

Behandlingar av djur som är under påverkan av allmän bedövning får bara ske om en veterinär befinner sig på platsen och kan agera om komplikationer uppstår.

Allmänna råd till 2 kap. 4 §

Att en veterinär befinner sig på platsen kan till exempel innebära att veterinären befinner sig i samma eller angränsande rum eller någon annanstans inom hörhåll. Att en veterinär kan agera om komplikationer uppstår innebär att veterinären bara bör vara upptagen med något som han eller hon kan avbryta utan att det får allvarliga konsekvenser.

Djurvårdare på nivå 2

5 § Den som ska arbeta som djurvårdare på nivå 2 ska uppfylla något av följande villkor:

1. Med godkänt resultat ha gått en grundkurs i läkemedelshantering enligt bilaga 2 till dessa föreskrifter för det djurslag som behandlingen avser.
2. Med godkänt resultat ha gått en grundkurs i läkemedelshantering som omfattar korrekt sätt att ge läkemedel för det djurslag som behandlingen avser och som Jordbruksverket har godkänt enligt äldre föreskrifter.
3. Med godkänt resultat ha gått en utländsk kurs med motsvarande innehåll som en grundkurs i läkemedelshantering enligt bilaga 2 till dessa föreskrifter för det djurslag som behandlingen avser.
4. Ha legitimation som sjuksköterska i Sverige, i ett annat EU/EES-land eller i Schweiz.
5. Ha en veterinärexamen från ett annat land.
6. Med godkänt resultat ha läst minst 120 högskolepoäng på veterinärprogrammet vid Sveriges lantbruksuniversitet, innefattande kurs i farmakologi.
7. Med godkänt resultat ha läst minst 120 högskolepoäng på en veterinärutbildning i ett annat EU/EES-land eller i Schweiz, innefattande kurs i farmakologi. Detta gäller om utbildningen uppfyller kraven i artikel 38 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer².
8. Med godkänt resultat ha läst minst 60 högskolepoäng på djursjukskötprogrammet vid Sveriges lantbruksuniversitet.

Djurvårdare nivå 2 – hund, katt och övriga sällskapsdjur

6 § En djurvårdare som arbetar på nivå 2 får utföra följande behandlingar på hund och katt och övriga sällskapsdjur oavsett om de är under påverkan av lokal eller allmän bedövning eller inte:

1. Sätta permanentkanyl på hund, katt, kanin och iller samt koppla på och bort dropp från en permanentkanyl.
2. Ge subkutana, intramuskulära och intravenösa injektioner – dock inte med följande läkemedel:
 - a) Vaccin.

² EUT L 255, 30.9.2005, s 22 (Celex 32005L0036).

- b) Narkotiska läkemedel.
- c) Läkemedel för lokal bedövning.
- d) Läkemedel för allmän bedövning.
- e) Läkemedel för avlivning.
- f) Cytostatika.

Med subkutana injektioner i första stycket avses injektioner som ges för systemiskt bruk. Med permanentkanyl i första stycket avses en intravenös infart som sätts i en ven på ett framben, ett bakben eller ett öra.

En djurvårdare som arbetar på nivå 2 och som uppfyller kraven för id-märkare i 3 kap. 11 § får dessutom identitetsmärka hund, katt, kanin och iller med injicerbar transponder utan att djuret är bedövat. Identitetsmärkning får bara ske om en veterinär befinner sig på samma arbetsplats.

Djurvårdare nivå 2 – hästdjur

7 § En djurvårdare som arbetar på nivå 2 får utföra följande behandlingar på hästdjur oavsett om de är under påverkan av lokal eller allmän bedövning eller inte:

1. Sätta permanentkanyl inklusive suturering i samband med detta samt koppla på och bort dropp från en permanentkanyl.
2. Ge intramuskulära och intravenösa injektioner, dock inte med följande läkemedel:
 - a) Vaccin.
 - b) Narkotiska läkemedel.
 - c) Läkemedel för lokal bedövning.
 - d) Läkemedel för allmän bedövning. Sederande läkemedel får dock ges om en veterinär befinner sig på platsen och kan agera om komplikationer skulle uppstå.
 - e) Läkemedel för avlivning.
 - f) Cytostatika.

Med permanentkanyl avses i första stycket intravenös infart som sätts i en ven på halsen (jugularvenen), ett framben eller ett bakben.

En djurvårdare som arbetar på nivå 2 och som uppfyller kraven för id-märkare i 3 kap. 12 § får dessutom identitetsmärka hästdjur med injicerbar transponder utan att djuret är bedövat.

Allmänna råd till 2 kap. 7 §

Att en veterinär befinner sig på platsen kan till exempel innebära att veterinären befinner sig i samma eller angränsande rum eller någon annanstans inom hörhåll. Att en veterinär kan agera om komplikationer uppstår innebär att veterinären bara bör vara upptagen med något som han eller hon kan avbryta utan att det får allvarliga konsekvenser.

Djurvårdare på nivå 3

8 § Den som ska arbeta som djurvårdare på nivå 3 ska uppfylla något av följande villkor:

1. Med godkänt resultat ha gått en grundläggande kurs i anestesi och smärtlindring enligt bilaga 5 till dessa föreskrifter eller äldre föreskrifter för det djurslag som behandlingen avser. Efter den 31 december 2026 kan en djurvårdare

- istället med godkänt resultat ha gått en grundläggande kurs i smärtlindring enligt bilaga 6 till dessa föreskrifter för det djurslag som behandlingen avser.
2. Med godkänt resultat ha genomfört en teoretisk examination enligt äldre bestämmelser för att få legitimation djursjukskötare.
 3. Har rätt att kalla sig specialistsjuksköterska i anestesisjukvård.
 4. Ha en veterinärexamen från ett annat land om sövning av hund och katt samt övriga sällskapsdjur har ingått i utbildningen.
 5. Med godkänt resultat ha läst minst 180 högskolepoäng på veterinärprogrammet vid Sveriges lantbruksuniversitet, innefattande kurs i farmakologi.
 6. Med godkänt resultat ha läst minst 180 högskolepoäng på en veterinärutbildning i ett annat EU/EES-land eller i Schweiz, innefattande kurs i farmakologi. Detta gäller om utbildningen uppfyller kraven i artikel 38 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer³.
 7. Med godkänt resultat ha läst minst 120 högskolepoäng på djursjukskötarprogrammet vid Sveriges lantbruksuniversitet.
 8. Med godkänt resultat ha läst minst 30 högskolepoäng på Sveriges lantbruksuniversitets tilläggsutbildning för veterinärer med examen från land utanför EU/EES och Schweiz.

För att få utföra behandlingar enligt 9 § ska en djurvårdare som arbetar på nivå 3, utöver att uppfylla något av villkoren i första stycket, ha förvissat sig om att arbetsgivaren känner till vilken utbildning och kompetens han eller hon har samt känna till de rutiner som finns på arbetsplatsens operationsavdelning inklusive rutiner vid akutfall och komplikationer.

9 § En djurvårdare som arbetar på nivå 3 får, utöver det som en djurvårdare som arbetar på nivå 2 får göra, utföra följande behandlingar på hund och katt samt övriga sällskapsdjur oavsett om djuren är under påverkan av lokal eller allmän bedövning eller inte:

1. Ge narkotiska läkemedel.
2. Till och med den 31 december 2026 ge läkemedel för allmän bedövning.
3. Till och med den 31 december 2026 intubera djur inför narkos samt extubera djur efter narkos.

Behandlingar enligt första stycket får bara ske om en veterinär befinner sig på platsen och kan agera om komplikationer uppstår.

Allmänna råd till 2 kap. 9 §

Att en veterinär befinner sig på platsen kan till exempel innebära att veterinären befinner sig i samma eller angränsande rum eller någon annanstans inom hörhåll. Att en veterinär kan agera om komplikationer uppstår innebär att veterinären bara bör vara upptagen med något som han eller hon kan avbryta utan att det får allvarliga konsekvenser.

10 § En veterinär får låta en djurvårdare på nivå 3 övervaka narkos på hund och katt samt övriga sällskapsdjur. Detta gäller dock bara om veterinären har bedömt att djurvårdaren har reell kompetens att utföra de undersökningar som hör till övervakningen,

³ EUT L 255, 30.9.2005, s 22 (Celex 32005L0036).

bedöma resultatet av undersökningarna samt agera därefter. Övervakningen utförs på veterinärens ansvar.

Djurvårdare under utbildning

11 § Den som genomför den praktiska delen av en grundkurs i läkemedelshantering enligt 5 § 1 på sin arbetsplats får utföra sådana behandlingar som en djurvårdare som arbetar på nivå 2 får göra enligt 6 § första och andra stycket eller 7 § första och andra stycket.

Behandlingarna enligt första stycket får bara ske under direkt handledning och närvaro av en veterinär, en djursjukskötare eller en godkänd legitimerad sjuksköterska.

12 § Den som genomför den praktiska delen av en kurs enligt 8 § 1 på sin arbetsplats får utföra sådana behandlingar som en djurvårdare som arbetar på nivå 3 får utföra enligt 9 § första stycket.

Behandlingarna enligt första stycket får bara ske under direkt handledning och närvaro av en veterinär, en djursjukskötare eller en godkänd legitimerad sjuksköterska samt bara om en veterinär befinner sig på platsen och kan agera om komplikationer skulle uppstå.

Allmänna råd till 2 kap. 12 §

Att en veterinär befinner sig på platsen kan till exempel innebära att veterinären befinner sig i samma eller angränsande rum eller någon annanstans inom hörhåll. Att en veterinär kan agera om komplikationer uppstår innebär att veterinären bara bör vara upptagen med något som han eller hon kan avbryta utan att det får allvarliga konsekvenser.

3 KAP. DEN SOM UTAN ATT TILLHÖRA DJURHÄLSOPERSONALEN YRKESMÄSSIGT UTÖVAR VERKSAMHET INOM DJURENS HÄLSO- OCH SJUKVÅRD OCH SOM INTE ÄR DJURVÅRDARE

Den som avhornar och vaccinerar kalvar

1 § Den som har gått en kurs i läkemedelshantering och avhorning enligt bilaga 7 till dessa föreskrifter eller enligt äldre föreskrifter får utan en veterinärs ordination utföra följande uppgifter:

1. Avhorna kalvar som är yngre än åtta veckor under förutsättning att kalvarna har fått lokal bedövning och allmän smärtlindring.
2. I anslutning till avhorning ge subkutana injektioner med läkemedel för lokal bedövning och subkutana eller intramuskulära injektioner med läkemedel för allmän smärtlindring.
3. Vaccinera kalvar mot ringorm.

Immobilisatör

2 § En immobilisatör som med godkänt resultat har gått en kurs i immobilisering enligt bilaga 1 till dessa föreskrifter eller enligt äldre föreskrifter får ge injektioner med läkemedel för immobilisering.

3 § En immobilisatör ska i direkt anslutning till varje immobilisering där en veterinär inte har varit närvarande skicka en rapport till den förskrivande veterinären. Rapporten ska innehålla följande uppgifter:

1. Anledningen till att djuret har immobiliserats.
2. Händelseförloppet under immobiliseringen.
3. Vilket läkemedel som har använts.
4. Doseringen av läkemedlet som har använts vid immobiliseringen.
5. Hanteringen av överblivna läkemedel.
6. I förekommande fall namn på den veterinär som har varit närvarande vid immobiliseringen.

Vaccinatör

4 § En vaccinatör som med godkänt resultat har gått en kurs i vaccination och läkemedelshantering enligt bilaga 8 till dessa föreskrifter eller enligt äldre föreskrifter får utan en veterinärs ordination vaccinera djur genom injektion. Detta gäller bara om någon av följande förutsättningar är uppfyllda:

1. Vaccinationen avser djurslagen fjäderfä eller fisk.
2. Vaccinationen sker i enlighet med beslut eller föreskrifter från Jordbruksverket om att veterinärmedicinska läkemedel får användas för att förebygga och bekämpa en sådan sjukdom som anges i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2021:48) om förebyggande och bekämpning av vissa djursjukdomar.

Den som sköter försöksdjur

5 § Den som sköter försöksdjur får ge subkutana, intramuskulära och intravenösa injektioner till försöksdjur oavsett om djuren är under påverkan av lokal eller allmän bedövning eller inte. Detta gäller bara om samtliga följande förutsättningar är uppfyllda:

1. Den som sköter försöksdjur har reell kompetens att ge injektionerna.
2. Behandlingen är inte en del i ett djurförsök som kräver etiskt godkännande enligt djurskyddslagen (2018:1192).
3. Behandlingarna utförs efter ordination av en veterinär.

Behandlingar enligt första stycket utförs på den ordinerande veterinärens ansvar.

Djurskötare på djurparker

6 § En djurskötare på en djurpark får ge injektioner till djur enligt 7 § om han eller hon uppfyller något av följande villkor:

1. Med godkänt resultat ha gått en grundkurs i läkemedelshantering, djurparker enligt bilaga 9 till dessa föreskrifter för det djurslag som behandlingen avser.
2. Med godkänt resultat ha gått en grundkurs i läkemedelshantering som omfattar korrekt sätt att ge läkemedel för det djurslag som behandlingen avser enligt äldre föreskrifter.
3. Med godkänt resultat ha gått en utländsk kurs med motsvarande innehåll som en grundkurs i läkemedelshantering, djurparker enligt bilaga 9 till dessa föreskrifter för det djurslag som behandlingen avser.
4. Ha en veterinärexamen från ett annat land.

5. Med godkänt resultat ha läst minst 120 högskolepoäng på veterinärprogrammet vid Sveriges lantbruksuniversitet, innefattande kurs i farmakologi.
6. Med godkänt resultat ha läst minst 120 högskolepoäng på en veterinärutbildning i ett annat EU/EES-land eller i Schweiz, innefattande kurs i farmakologi. Detta gäller om utbildningen uppfyller kraven i artikel 38 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer⁴.
7. Med godkänt resultat ha läst minst 60 högskolepoäng på djursjukskötarprogrammet vid Sveriges lantbruksuniversitet.

En djurskötare på en djurpark får ge injektioner enligt 7 § till domesticerade djur utan att uppfylla något av kraven i första stycket om djurskötaren har tillräcklig kunskap för att kunna ge läkemedlet på ett korrekt och säkert sätt.

7 § En djurskötare på en djurpark som uppfyller något av villkoren i 6 § får ge subkutana och intramuskulära injektioner till djur i djurparken oavsett om djuren är under påverkan av lokal eller allmän bedövning eller inte. Detta gäller bara om djurskötaren har reell kompetens att ge injektionerna. Djurskötaren får dock inte ge injektioner med följande läkemedel:

1. Narkotiska läkemedel.
2. Läkemedel för lokal bedövning.
3. Läkemedel för allmän bedövning.
4. Läkemedel för avlivning.

En djurskötare som med godkänt resultat har gått en kurs i immobilisering enligt bilaga 1 till dessa föreskrifter eller enligt äldre föreskrifter får trots vad som anges i första stycket 3 ge injektioner med läkemedel för immobilisering.

Behandlingar enligt första och andra stycket får bara utföras efter ordination av en veterinär och utförs på den ordinerande veterinärens ansvar.

Icke godkänd hovslagare

8 § En hovslagare som inte är godkänd av Jordbruksverket enligt lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård får verka och sko hästar som har fått sederande läkemedel.

Klövårdare

9 § En klövårdare får behandla klövbölder och klövsulesår utan att djuret är bedövat om samtliga följande villkor är uppfyllda:

1. Klövårdaren har reell kompetens att utföra ingreppet.
2. Ingreppet utförs på ett djurskyddsmässigt godtagbart sätt.
3. Ingreppet omfattar inte underliggande mjukdelsvävnad.

10 § En klövårdare får på en veterinärs ansvar behandla klövar på djur som är under lokal eller allmän bedövning samt utföra enklare operativa ingrepp i klövar om samtliga följande villkor är uppfyllda:

1. Klövårdaren har reell kompetens att utföra ingreppet.
2. En veterinär har bedömt att det är lämpligt att klövårdaren utför ingreppet.

⁴ EUT L 255, 30.9.2005, s 22 (Celex 32005L0036).

3. En veterinär har bedövat djuret.
4. En veterinär befinner sig på platsen och kan agera om komplikationer uppstår.

Allmänna råd till 3 kap. 10 §

Att en veterinär befinner sig på platsen kan till exempel innebära att veterinären befinner sig i samma eller angränsande rum eller någon annanstans inom hörhåll. Att en veterinär kan agera om komplikationer uppstår innebär att veterinären bara bör vara upptagen med något som han eller hon kan avbryta utan att det får allvarliga konsekvenser.

Id-märkare

Id-märkare – hundar, katter, kaniner och illrar

11 § En id-märkare får identitetsmärka hundar, katter, kaniner och illrar med en injicerbar transponder utan att djuret är bedövat. Identitetsmärkningen får bara ske om en veterinär befinner sig i närheten och kan erbjuda djuret vård om komplikationer uppstår. Id-märkaren ska dessutom uppfylla något av villkoren för att få arbeta som djurvårdare på nivå 2 enligt 2 kap. 5 § samt något av följande villkor:

1. Med godkänt resultat har gått en kurs i identitetsmärkning med injicerbar transponder på det aktuella djurslaget enligt bilaga 3 till dessa föreskrifter.
2. Med godkänt resultat har gått en kurs i identitetsmärkning med injicerbar transponder på det aktuella djurslaget enligt äldre föreskrifter.
3. Med godkänt resultat har gått en kurs i identitetsmärkning med injicerbar transponder på det aktuella djurslaget med motsvarande innehåll i ett annat EU/EES-land eller i Schweiz.

Innan en id-märkare får märka hundar, katter, kaniner och illrar självständigt efter att med godkänt resultat ha gått en kurs i märkning enligt första stycket 1 ska han eller hon märka de första fem djuren under handledning av en veterinär, en djursjukskötare eller en godkänd legitimerad sjuksköterska. Om veterinären, djursjukskötaren eller den godkända legitimerade sjuksköterskan bedömer att det finns behov av ytterligare handledning ska antalet djur som märks under handledning utökas.

Om märkningen inte sker efter ordination av en veterinär ska id-märkaren journalföra märkningen. Av journalen ska följande uppgifter framgå:

1. Namn, adress och telefonnummer till id-märkaren.
2. Namn, adress och telefonnummer till djurhållaren.
3. Djurslag, ras, kön och ålder på djuret.
4. Identitetsnumret på den transponder som har injicerats.

Allmänna råd till 3 kap. 11 §

Att en veterinär befinner sig i närheten kan till exempel innebära att veterinären befinner sig i samma eller angränsande byggnad.

Id-märkare – hästdjur

12 § En id-märkare får identitetsmärka hästdjur med en injicerbar transponder utan att djuret är bedövat. Detta gäller om id-märkaren uppfyller något av följande villkor:

1. Med godkänt resultat har gått en kurs i identitetsmärkning med injicerbar transponder på hästdjur enligt bilaga 4 till dessa föreskrifter.

2. Med godkänt resultat har gått en kurs i identitetsmärkning med injicerbar transponder på hästdjur enligt äldre föreskrifter.
3. Med godkänt resultat har gått en kurs i identitetsmärkning med injicerbar transponder på hästdjur med motsvarande innehåll i ett annat EU/EES-land eller i Schweiz.

Innan en id-märkare får märka hästdjur självständigt efter att med godkänt resultat ha gått en kurs i märkning enligt första stycket 1 ska han eller hon märka de första fem djuren under handledning av en veterinär, en djursjukskötare eller en godkänd legitimerad sjuksköterska. Om veterinären, djursjukskötaren eller den godkända legitimerade sjuksköterskan bedömer att det finns behov av ytterligare handledning ska antalet djur som märks under handledning utökas.

Id-märkare – kameldjur

13 § En id-märkare får identitetsmärka kameldjur med en injicerbar transponder utan att djuret är bedövat. Detta gäller om id-märkaren uppfyller något av följande villkor:

1. Med godkänt resultat har gått en kurs i identitetsmärkning med injicerbar transponder på det aktuella djurslaget enligt bilaga 10 till dessa föreskrifter.
2. Med godkänt resultat har gått en kurs i identitetsmärkning med injicerbar transponder på det aktuella djurslaget enligt äldre föreskrifter.
3. Med godkänt resultat har gått en kurs i identitetsmärkning med injicerbar transponder på det aktuella djurslaget med motsvarande innehåll i ett annat EU/EES-land eller i Schweiz.

Innan en id-märkare får märka kameldjur självständigt efter att med godkänt resultat ha gått en kurs i märkning enligt första stycket 1 ska han eller hon märka de första fem djuren under handledning av en veterinär, en djursjukskötare eller en godkänd legitimerad sjuksköterska. Om veterinären, djursjukskötaren eller den godkända legitimerade sjuksköterskan bedömer att det finns behov av ytterligare handledning ska antalet djur som märks under handledning utökas.

Id-märkare – fisk

14 § En id-märkare får märka fiskar med en transponder eller genom fettfeneklippning. Märkningen får bara ske under förutsättning att fisken är bedövad. Märkning med injicerbar transponder avsedd för fisk får dock ske utan bedövning. Id-märkaren ska dessutom uppfylla något av följande villkor:

1. Med godkänt resultat har gått en kurs i märkning med transponder och genom fettfeneklippning enligt bilaga 11 till dessa föreskrifter.
2. Med godkänt resultat har gått en kurs i märkning med transponder och genom fettfeneklippning enligt äldre föreskrifter.
3. Med godkänt resultat har gått en kurs i märkning med transponder och genom fettfeneklippning med motsvarande innehåll i ett annat EU/EES-land eller i Schweiz.

Innan en id-märkare får märka fiskar självständigt efter att med godkänt resultat ha gått en kurs i märkning enligt första stycket 1 ska han eller hon märka de första fem djuren under handledning av en erfaren id-märkare av fisk. Om den erfarna id-märkaren bedömer att det finns behov av ytterligare handledning ska antalet djur som märks under handledning utökas.

Fettfeneklippning får endast utföras om det finns krav i annan lagstiftning på att fiskarna ska märkas genom fettfeneklippning.

4 KAP. VETERINÄRS TILLHANDAHÅLLANDE AV LÄKEMEDEL TILL DEN SOM UTAN ATT TILLHÖRA DJURHÄLSOPERSONALEN YRKESMÄSSIGT UTÖVAR VERKSAMHET INOM DJURENS HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

Tillhandahållande till djurvårdare

1 § Innan en veterinär tillhandahåller läkemedel till en djurvårdare ska han eller hon förvissa sig om att djurvårdaren har reell kompetens att ge läkemedlen till djur eller att djurvårdaren kommer att ge läkemedlen under direkt handledning enligt 2 kap. 11 eller 12 §§. En veterinär får bara tillhandahålla läkemedel till en djurvårdare om en veterinär har ordinerat behandlingen.

En veterinär får efter ordination till ett enskilt djur tillhandahålla läkemedel som ska användas för immobilisering till en djurvårdare som uppfyller villkoren i 2 kap. 2 §. Detta gäller oavsett vilken nivå djurvårdaren arbetar på och oavsett vad som anges i 2–4 §§.

Innan en veterinär får tillhandahålla läkemedel för immobilisering till en djurvårdare enligt andra stycket ska han eller hon med godkänt resultat ha gått en kurs i immobilisering enligt bilaga 1 till dessa föreskrifter eller enligt äldre föreskrifter.

2 § En veterinär får till en djurvårdare som arbetar på nivå 1 bara tillhandahålla läkemedel som ska ges via munnen, utanpå huden, i ögon, i öron eller rektalt. En veterinär får dock inte tillhandahålla följande läkemedel till en djurvårdare som arbetar på nivå 1:

1. Narkotiska läkemedel.
2. Läkemedel för allmän bedövning.
3. Cytostatika.

3 § En veterinär får tillhandahålla läkemedel för behandlingar av hund och katt och övriga sällskapsdjur till en djurvårdare som arbetar på nivå 2, dock inte följande läkemedel:

1. Vaccin, förutom sådana vaccin som har tillverkats för det enskilda djuret (autogena vaccin).
2. Narkotiska läkemedel.
3. Läkemedel för lokal bedövning genom injektion.
4. Läkemedel för allmän bedövning.
5. Läkemedel för avlivning.
6. Cytostatika.

Innan en veterinär tillhandahåller ett läkemedel enligt första stycket ska han eller hon förvissa sig om att den som tar emot läkemedlet uppfyller villkoren för att få arbeta som djurvårdare på nivå 2 för det djurslag som behandlingen avser.

4 § En veterinär får tillhandahålla läkemedel för behandlingar av hästdjur till en djurvårdare som arbetar på nivå 2, dock inte följande läkemedel:

1. Vaccin förutom vaccin som har tillverkats för det enskilda djuret (autogena vaccin).
2. Narkotiska läkemedel.
3. Läkemedlet för lokal bedövning genom injektion.
4. Läkemedel för allmän bedövning förutom sederande läkemedel.

5. Läkemedel för avlivning.
6. Cytostatika.

Innan en veterinär tillhandahåller ett läkemedel enligt första stycket ska han eller hon förvissa sig om att den som tar emot läkemedlet uppfyller villkoren för att få arbeta som djurvårdare på nivå 2 för hästdjur.

5 § En veterinär får tillhandahålla läkemedel för behandlingar av hund, katt och övriga sällskapsdjur till en djurvårdare som arbetar på nivå 3, dock inte följande läkemedel:

1. Vaccin, förutom sådana vaccin som har tillverkats för det enskilda djuret (autogena vaccin).
2. Läkemedel för lokal bedövning, förutom sådana läkemedel som ska ges utanpå huden.
3. Efter den 31 december 2026, läkemedel för allmän bedövning.
4. Läkemedel för avlivning.
5. Cytostatika.

Innan en veterinär tillhandahåller ett läkemedel enligt första stycket ska han eller hon förvissa sig om att den som tar emot läkemedlet uppfyller villkoren för att få arbeta som djurvårdare på nivå 3 för det djurslag som behandlingen avser.

Tillhandahållande till den som avhornar och vaccinerar kalvar

6 § En veterinär får utan föregående ordination tillhandahålla vaccin mot ringorm samt läkemedel för lokalbedövning och smärtlindring till en person som har gått en utbildning enligt bilaga 7 och som arbetar inom samma organisation som veterinären. En veterinär får dessutom efter föregående ordination tillhandahålla vaccin mot ringorm samt läkemedel för lokalbedövning och smärtlindring till en person som har gått en utbildning enligt bilaga 7 som inte arbetar inom samma organisation som veterinären.

Innan en veterinär tillhandahåller ett läkemedel enligt första stycket ska han eller hon förvissa sig om att den som tar emot läkemedlet uppfyller villkoren i 3 kap. 1 § samt har reell kompetens att ge läkemedlen på ett korrekt sätt.

Den veterinär som tillhandahåller läkemedel enligt första stycket ansvarar för att användningen journalförs enligt Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2023:19) om djurhälsopersonal samt att djurhållaren får skriftlig information motsvarande den som anges i 4 kap. 1 § Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2023:21) om veterinärs ordination av läkemedel, djurhållares registrering av uppgifter samt operativa ingrepp som djurhållare får utföra.

Tillhandahållande till immobilisatör

7 § En veterinär får efter ordination till ett eller flera specifika djur förskriva eller tillhandahålla läkemedel som ska användas för immobilisering till en immobilisatör som uppfyller villkoren i 3 kap. 2 §.

Innan en veterinär får förskriva eller tillhandahålla läkemedel enligt första stycket ska han eller hon med godkänt resultat ha gått en kurs i immobilisering enligt bilaga 1 till dessa föreskrifter eller enligt äldre föreskrifter.

8 § En veterinär får bara förskriva eller tillhandahålla läkemedel till en immobilisatör för immobilisering av vilda djur om båda dessa förutsättningar är uppfyllda:

1. Förskrivningen avser ett eller flera specifika djur.

2. Förskrivningen sker till en person som uppfyller villkoren i 3 kap. 2 § och som har avlagt jägarexamen för kulgevär avsedda för patroner i klass 1.

Ytterligare bestämmelser om immobilisering av vilda djur finns i föreskrifter från Naturvårdsverket.

9 § En veterinär som förskriver eller tillhandahåller läkemedel för immobilisering enligt 7 och 8 §§ ska säkerställa att en veterinär kommer att närvara under hela immobiliseringen. Den veterinär som närvarar vid immobiliseringen ansvarar för att läkemedlet hanteras korrekt före, under och efter immobiliseringen och ska agera om komplikationer uppstår. Om djuret ska immobiliseras med ett läkemedel som innehåller etorfin ska den veterinär som närvarar vid immobiliseringen med godkänt resultat ha gått en kurs i immobilisering enligt bilaga 1 till dessa föreskrifter eller enligt äldre föreskrifter.

En veterinär får dock förskriva eller tillhandahålla läkemedel för immobilisering utan att en veterinär kommer att närvara vid immobiliseringen om samtliga följande förutsättningar är uppfyllda för den aktuella immobiliseringen:

1. Den förskrivande veterinären bedömer att det djur som ska immobiliseras varken är sjukt, skadat eller stressat.
2. Den förskrivande veterinären bedömer att det inte finns några andra skäl till att en veterinär behöver närvara.
3. Läkemedlet som ska användas vid immobiliseringen innehåller inte etorfin.

Den förskrivande veterinären ska notera i journalen varför han eller hon bedömer att en veterinär inte behöver närvara vid immobiliseringen.

10 § En veterinär som förskriver eller tillhandahåller läkemedel för immobilisering till en immobilisatör enligt 7 och 8 §§ men som inte ska närvara vid immobiliseringen ska informera immobilisatören om kravet på rapportering enligt 3 kap. 3 §. Veterinären ska journalföra immobilisatörens rapporter enligt Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2023:19) om djurhälsopersonal.

Tillhandahållande till vaccinatör

11 § En veterinär får utan föregående ordination tillhandahålla vaccin avsedda för djurslagen fjäderfä eller fisk till en vaccinatör som arbetar inom samma organisation som veterinären.

Innan en veterinär tillhandahåller ett läkemedel enligt första stycket ska han eller hon förvissa sig om att vaccinatören uppfyller villkoren i 3 kap. 4 § samt har reell kompetens att ge läkemedlet på ett korrekt sätt.

Den veterinär som tillhandahåller läkemedel enligt första stycket ansvarar för att användningen journalförs enligt Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2023:19) om djurhälsopersonal samt att djurhållaren får skriftlig information motsvarande den som anges i 4 kap. 1 § Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2023:21) om veterinärs ordination av läkemedel, djurhållares registrering av uppgifter samt operativa ingrepp som djurhållare får utföra.

12 § En veterinär får utan föregående ordination tillhandahålla vaccin till en vaccinatör som uppfyller villkoren i 3 kap. 4 §. Detta gäller bara om Jordbruksverket har föreskrivit eller beslutat att veterinärmedicinska läkemedel får användas för att förebygga och bekämpa en sådan sjukdom som anges i Statens jordbruksverks

föreskrifter (SJVFS 2021:48) om förebyggande och bekämpning av vissa djursjukdomar.

Innan en veterinär tillhandahåller ett läkemedel enligt första stycket ska han eller hon förvissa sig om att den som tar emot läkemedlet uppfyller villkoren i 3 kap. 4 § samt har reell kompetens att ge läkemedlet på ett korrekt sätt.

Den veterinär som tillhandahåller läkemedel enligt första stycket ansvarar för att användningen journalförs enligt Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2023:19) om djurhälsopersonal samt att djurhållaren får skriftlig information motsvarande den som anges i 4 kap. 1 § Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2023:21) om veterinärs ordination av läkemedel, djurhållares registrering av uppgifter samt operativa ingrepp som djurhållare får utföra.

Tillhandahållande till den som sköter försöksdjur

13 § En veterinär som är anställd vid eller knuten till en verksamhet med försöksdjur som är tillståndspliktig enligt djurskyddslagen (2018:1192) får tillhandahålla läkemedel till personal som sköter försöksdjur inom samma verksamhet om samtliga följande villkor är uppfyllda:

1. Behandlingen är inte en del i ett djurförsök som kräver etiskt godkännande enligt djurskyddslagen (2018:1192).
2. En veterinär har ordinerat behandlingen.
3. Veterinären har förvissat sig om att den som ska ge läkemedlet har reell kompetens att göra det.

Den veterinär som tillhandahåller läkemedel enligt första stycket ansvarar för att användningen journalförs.

Tillhandahållande till djurskötare på djurparker

14 § En veterinär som har ett skriftligt åtagande med en djurpark eller liknande anläggning enligt Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2019:29) om djurhållning i djurparker m.m. får tillhandahålla läkemedel till djurskötare på samma anläggning om en veterinär har ordinerat behandlingen. Veterinären får dock inte tillhandahålla följande läkemedel:

1. Narkotiska läkemedel.
2. Läkemedel för lokal bedövning
3. Läkemedel för allmän bedövning.
4. Läkemedel för avlivning.

Innan en veterinär tillhandahåller ett läkemedel enligt första stycket ska han eller hon förvissa sig om att den som tar emot läkemedlet uppfyller villkoren i 3 kap. 6 § samt har reell kompetens att ge läkemedlet på ett korrekt sätt.

Den veterinär som tillhandahåller läkemedel enligt första stycket ansvarar för att användningen journalförs enligt Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2023:19) om djurhälsopersonal.

15 § En veterinär som har ett skriftligt åtagande med en djurpark enligt Statens jordbruksverks föreskrifter om djurhållning i djurparker m.m. får tillhandahålla läkemedel som ska användas för immobilisering till djurskötare på samma anläggning om båda dessa villkor är uppfyllda:

1. Tillhandahållandet bara sker efter ordination till ett enskilt djur.

2. Både djurskötaren och veterinären har med godkänt resultat gått en kurs i immobilisering enligt bilaga 1 till dessa föreskrifter eller enligt äldre föreskrifter.

Den veterinär som tillhandahåller ett läkemedel enligt första stycket ansvarar för att användningen journalförs enligt Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2023:19) om djurhälsopersonal.

16 § En veterinär som förskriver eller tillhandahåller läkemedel för immobilisering enligt 15 § ska säkerställa att en veterinär kommer att närvara under hela immobiliseringen. Den veterinär som närvarar vid immobiliseringen ansvarar för att läkemedlet hanteras korrekt före, under och efter immobiliseringen och ska agera om komplikationer uppstår. Om djuret ska immobiliseras med ett läkemedel som innehåller etorfin ska den veterinär som närvarar vid immobiliseringen med godkänt resultat ha gått en kurs i immobilisering enligt bilaga 1 till dessa föreskrifter eller enligt äldre föreskrifter.

En veterinär får dock förskriva eller tillhandahålla läkemedel för immobilisering utan att en veterinär kommer att närvara vid immobiliseringen om samtliga följande förutsättningar är uppfyllda för den aktuella immobiliseringen:

1. Den förskrivande veterinären bedömer att det djur som ska immobiliseras varken är sjukt, skadat eller stressat.
2. Den förskrivande veterinären bedömer att det inte finns några andra skäl till att en veterinär behöver närvara.
3. Läkemedlet som ska användas vid immobiliseringen innehåller inte etorfin.

Den förskrivande veterinären ska notera i journalen varför han eller hon bedömer att en veterinär inte behöver närvara vid immobiliseringen.

17 § En veterinär som tillhandahåller läkemedel för immobilisering av djur till en djurskötare på en djurpark enligt 15 § men som inte ska närvara vid immobiliseringen ska informera djurskötaren om kravet på rapportering enligt 3 kap. 3 §. Veterinären ska journalföra immobilisatörens rapporter enligt Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2023:19) om djurhälsopersonal.

Tillhandahållande inom Försvarmakten och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

18 § En veterinär som arbetar inom Försvarmakten får utan föregående ordination tillhandahålla läkemedel för användning till tjänstehundar inom Försvarmakten eller Myndigheten för samhällsskydd och beredskap som ska användas i utlandstjänst. Tillhandahållandet får bara ske till legitimerade sjuksköterskor, legitimerade läkare eller djursjukskötare som arbetar inom Försvarmakten eller Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Tillhandahållandet ska åtföljas av noggranna skriftliga instruktioner för läkemedelsanvändningen.

En veterinär som tillhandahåller läkemedel enligt första stycket ska skriftligt dokumentera vilka läkemedel som tillhandahålls.

5 KAP. ÖVRIGA BESTÄMMELSER

1 § Om det finns särskilda skäl kan Jordbruksverket medge undantag från följande bestämmelser i dessa föreskrifter:

1. 2 kap. 5 § 1.
 2. 2 kap. 8 § 1 samt bilaga 5 och 6 såvitt avser förkunskapskraven.
 3. 3 kap. 2 §.
 4. 3 kap. 4 § första meningen.
 5. 3 kap. 6 § 1 samt bilaga 9 såvitt avser förkunskapskraven.
 6. 3 kap. 11 § första stycket 1 samt andra och tredje stycket.
 7. 3 kap. 12 § första stycket 1 samt andra stycket.
 8. 3 kap. 13 § första stycket 1 samt andra stycket.
 9. 3 kap. 14 § första stycket 1 samt andra stycket.
 10. 4 kap. 1 § andra och tredje stycket.
 11. 4 kap. 7 §.
 12. 4 kap. 11 § andra stycket.
 13. 4 kap. 12 § andra stycket.
 14. 4 kap. 15 § första stycket 2.
-

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna författning träder i kraft den 1 november 2023. De allmänna råden ska börja gälla samma dag.
2. Bestämmelserna i 3 kap. 11 § att en id-märkare med godkänt resultat ska ha gått en grundkurs i läkemedelshantering för att få märka hundar, katter, kaniner och illrar med en injicerbar transponder gäller inte för den som vid dessa föreskrifters ikraftträdande har rätt att utföra sådan märkning.

JAN CEDERVÄRN

Gerd Sundström
(Internationella frågor och
djurhälsopersonalenheten)

Bilaga 1

KURS I IMMOBILISERING

För att en kurs ska kunna tillgodoräknas som en sådan kurs i immobilisering som avses i 2 kap. 2 §, 3 kap. 2 och 7 §§ samt 4 kap. 1, 7 och 15 §§ i dessa föreskrifter ska samtliga nedan angivna kriterier vara uppfyllda.

Kursledare

Kursens huvudlärare ska vara en veterinär med utbildning i immobilisering och praktisk erfarenhet av att immobilisera både domesticerade och icke domesticerade djur. Personer med annan utbildningsbakgrund som har kunskap och erfarenhet inom olika delmoment får delta i undervisningen som lärare.

Den som ska hålla en kurs i immobilisering ska innan han eller hon håller första kursen anmäla detta till Jordbruksverket. Detta gäller inte för den som håller en kurs i immobilisering som Jordbruksverket har godkänt enligt äldre föreskrifter.

Kursintyg

Kursanordnaren ska utfärda ett kursintyg till den som med godkänt resultat har gått kursen. Av intyget ska det framgå namn på kursdeltagaren och att det gäller en kurs i immobilisering enligt dessa föreskrifter.

Omfattning

Kursen ska vara på eftergymnasial nivå, omfatta minst 35 timmar samt inkludera både teoretisk och praktisk undervisning. För veterinärer som går kursen kan kursen förkortas med motsvarande timmar som de grundläggande teoretiska delarna omfattar om veterinären har reell kompetens inom de områdena.

Examination

Kursen ska avslutas med en examen som visar att kursdeltagaren har förvärvat de kunskaper som anges under rubriken ”Mål” nedan.

Mål

Efter genomgången kurs ska deltagarna ha förvärvat följande kunskaper:

Praktiska kunskaper

1. Deltagarna ska kunna injicera läkemedel för immobilisering genom att använda injektionsvapen, blåsrör och injektionsprojektiler.
2. Deltagarna ska kunna hantera och övervaka djur på ett säkert sätt innan, under och efter immobiliseringen.

Teoretiska kunskaper

1. Anatomi och fysiologi, inklusive stresspåverkan för aktuella djurslag med fokus på de delar som behövs för att kunna immobilisera djur.

2. Grundläggande farmakologi, dosering av läkemedel, läkemedelsbiverkningar, vävnadsretande preparat, rests substanser och karenstider.
3. Hantering av djur på ett säkert sätt, inklusive grundläggande etologi för det aktuella djurslaget samt hur stress och rädsla förebyggs i samband med immobilisering.
4. Läkemedelshantering, innefattande följande moment:
 - a) Hur olika preparat ska hanteras.
 - b) Skillnaden mellan olika beredningar av samma preparat.
 - c) Vikten av datummärkning.
 - d) Korrekt hantering för att förhindra smittspridning och kontamination.
 - e) Förvaring av obrutna respektive öppnade förpackningar.
 - f) Hantering av läkemedelsavfall.
5. Basala hygienrutiner vid injektioner.
6. Hantering och förvaring av injektionsvapen, blåsrör och injektionsprojektiler.
7. Arbetsmiljörisker vid hantering av djur, läkemedel och injektionsutrustning.
8. Risker med immobilisering för den som immobiliserar, det djur som immobiliseras, allmänheten samt natur och miljö. Riskförebyggande arbete inklusive säkerhetsrutiner samt hantering av olycksfall.
9. Journalföring och rapportering.
10. Relevant lagstiftning för området inklusive den lagstiftning som reglerar immobilisering av djur.⁵

Praktiskt genomförande

1. Den praktiska delen av kursen ska genomföras i en djurpark, i ett vilthägn eller på en försöksdjursanläggning.

Med vilthägn avses en anläggning där vilt får hållas efter tillstånd enligt 41 a § jaktförordningen (1987:905) och med försöksdjursanläggning avses en anläggning för försöksdjur som är godkänd enligt 7 kap. 30 § djurskyddsförordningen.
2. Den praktiska delen av kursen ska ske under direkt handledning och närvaro av en veterinär.
3. Djur eller modeller av djur ska användas för färdighetsträning. När det gäller träning av injektionsteknik ska övningsmodeller användas innan träningen övergår till levande djur. Vid träning av säker hantering av djur bör levande djur användas.
4. Utrustning som används för hantering av djur samt andra tillbehör ska finnas att tillgå för demonstration och övning.
5. Bestämmelser om användning av djur i undervisning finns i Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:9) om försöksdjur.

⁵ Exempel på relevant lagstiftning finns på Jordbruksverkets webbplats, www.jordbruksverket.se.

Bilaga 2

GRUNKURS I LÄKEMEDELSHANTERING, DJURVÅRDARE

För att en kurs ska kunna tillgodoräknas som en sådan grundkurs i läkemedelshandling som avses i 2 kap. 5 § i dessa föreskrifter och som krävs för att få arbeta som djurvårdare på nivå 2 ska samtliga nedan angivna kriterier vara uppfyllda.

Kursledare

Kursens huvudlärare ska vara en veterinär, en djursjukskötare eller en godkänd legitimerad sjuksköterska med kunskap om det aktuella djurslaget och de områden som ingår i kursen. Personer med annan utbildningsbakgrund som har kunskap och erfarenhet inom olika delmoment får delta i undervisningen som lärare.

Kursintyg

Kursanordnaren ska utfärda ett kursintyg till den som med godkänt resultat har gått kursen. Av intyget ska det framgå namn på kursdeltagaren och att det gäller en grundkurs i läkemedelshandling enligt dessa föreskrifter och vilket eller vilka djurslag kursen har omfattat.

Omfattning

Kursen ska omfatta minst 8 timmar, inkludera både teoretisk och praktisk undervisning samt vara inriktad på någon av följande djurslagskategorier:

1. Hästdjur.
2. Hund och katt.
3. Övriga sällskapsdjur – däggdjur.
4. Övriga sällskapsdjur – fåglar.
5. Övriga sällskapsdjur – reptiler och groddjur.

En kurs för djurslaget hästdjur enligt första stycket 1 behöver bara innehålla djurslaget häst.

En tilläggskurs inriktad på ett djurslag inom kategorin övriga sällskapsdjur – däggdjur enligt första stycket 3 behöver bara innehålla de delar som är specifika för det ytterligare djurslaget. Samma sak gäller om en kurs enligt första stycket utökas med ytterligare ett djurslag.

En tilläggskurs enligt tredje stycket får bara hållas för en person som redan har gått en kurs inriktad på hund och katt enligt första stycket 2 och kan ske i samband med det kliniska arbetet.

Examination

Kursen ska avslutas med en examen som visar att kursdeltagaren har förvärvat de kunskaper som anges under rubriken ”Mål” nedan.

Mål

Efter genomgången kurs ska deltagarna ha förvärvat följande kunskaper:

Praktiska kunskaper för aktuellt djurslag

1. Ta blodprov, inklusive aseptik och komplikationshantering.
2. Ge läkemedel peroralt, rektalt, intramuskulärt, intravenöst och subkutant samt subkutana injektioner av läkemedelsimplantat. Med subkutant avses injektioner av läkemedel som ges för systemiskt bruk.
3. Sätta permanentkanyl, inklusive aseptik, placering och komplikationshantering. Med permanentkanyl avses en intravenös infart som sätts
 - a) i en ven på ett framben, ett bakben eller ett öra på hund, katt, kanin och iller.
 - b) i en ven på halsen (jugularvenen), ett framben eller ett bakben på hästdjur.
4. Koppla på och bort dropp från en befintlig permanentkanyl inklusive kontroll av att kanylen ligger rätt. Beräkna dropphastighet för intravenös infusion.
5. Lugn och säker hantering av respektive djurslag i samband med utförande av de olika momenten enligt punkt 1–4.

Vid kurser som är inriktade på övriga sällskapsdjur ska kunskaperna ovan anpassas till sådana moment som används på respektive djurslag.

Teoretiska kunskaper för aktuellt djurslag

1. Anatomi för aktuellt djurslag med fokus på de delar som behövs för att kunna ge subkutana, intramuskulära och intravenösa injektioner.
2. Grundläggande farmakologi, läkemedelsbiverkningar och vävnadsretande preparat. I kurser som rör djurslaget hästdjur ska dessutom sederande läkemedel ingå.
3. Hantering av djur på ett säkert sätt, inklusive grundläggande etologi för det aktuella djurslaget samt hur stress och rädsla förebyggs i samband med injektioner.

Generella teoretiska kunskaper

1. Läkemedelshantering, innefattande följande moment:
 - a) Hur olika preparat ska hanteras.
 - b) Skillnaden mellan olika beredningar av samma preparat.
 - c) Vikten av datummärkning.
 - d) Korrekt hantering för att förhindra smittspridning och kontamination.
 - e) Förvaring av obrutna respektive öppnade förpackningar.
 - f) Hantering av läkemedelsavfall.
2. Basala vårdhygienrutiner.
3. Injektionsteknik inklusive aseptik.
4. Svensk antibiotikapolicy.
5. Arbetsmiljörisker vid hantering av djur, läkemedel och injektionsutrustning.
6. Relevant lagstiftning för området inklusive den lagstiftning som reglerar arbete inom djurens hälso- och sjukvård.⁶

⁶ Exempel på relevant lagstiftning finns på Jordbruksverkets webbplats, www.jordbruksverket.se.

Praktiskt genomförande

1. Den praktiska delen av kursen kan helt eller delvis genomföras på den ordinarie arbetsplatsen under direkt handledning och närvaro av en veterinär, en djursjukskötare eller en godkänd legitimerad sjuksköterska.
2. Djur eller modeller av djur ska användas för färdighetsträning. När det gäller träning av injektionsteknik ska övningsmodeller användas innan träningen övergår till levande djur. Vid träning av säker hantering av djur bör levande djur användas.
3. Utrustning som används för hantering av djur samt andra tillbehör ska finnas att tillgå för demonstration och övning.
4. Bestämmelser om användning av djur i undervisning finns i Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:9) om försöksdjur.

Bilaga 3

KURS I IDENTITETSMÄRKNING MED INJICERBAR TRANSPONDER PÅ HUND, KATT, KANIN ELLER ILLER

För att en kurs ska kunna tillgodoräknas som en sådan kurs i identitetsmärkning med injicerbar transponder på hund, katt, kanin eller iller som avses i 3 kap. 11 § i dessa föreskrifter ska samtliga nedan angivna kriterier vara uppfyllda.

Kursledare

Kursens huvudlärare ska vara en veterinär, en djursjukskötare eller en godkänd legitimerad sjuksköterska med kunskap om det aktuella djurslaget och de områden som ingår i kursen. Personer med annan utbildningsbakgrund som har kunskap och erfarenhet inom olika delmoment får delta i undervisningen som lärare.

Den som ska hålla en kurs i identitetsmärkning med injicerbar transponder på hund, katt, kanin eller iller ska innan han eller hon håller första kursen anmäla detta till länsstyrelsen i berört län. Detta gäller inte för den som håller en kurs i identitetsmärkning med injicerbar transponder på hund, katt, kanin eller iller som Jordbruksverket har godkänt enligt äldre föreskrifter.

Kursintyg

Kursanordnaren ska utfärda ett kursintyg till den som med godkänt resultat har gått kursen. Av intyget ska det framgå namn på kursdeltagaren och att det gäller en kurs i identitetsmärkning med injicerbar transponder enligt dessa föreskrifter samt vilket eller vilka djurslag kursen har omfattat.

Omfattning

Kursen ska omfatta minst åtta timmar, inkludera både teoretisk och praktisk undervisning samt vara inriktad på ett eller två av följande djurslag:

1. Hund.
2. Katt.
3. Kanin.
4. Iller.

En tilläggskurs inriktad på ytterligare ett djurslag enligt första stycket behöver bara innehålla de delar som är specifika för det ytterligare djurslaget. Samma sak gäller om en kurs enligt första stycket utökas med ytterligare ett djurslag.

En tilläggskurs enligt andra stycket får bara hållas för en person som redan har gått en kurs inriktad på ett eller två andra djurslag enligt första stycket.

Examination

Kursen ska avslutas med en examen som visar att kursdeltagaren har förvärvat de kunskaper som anges under rubriken ”Mål” nedan.

Mål

Efter genomgången kurs ska deltagarna ha förvärvat följande kunskaper:

Praktiska kunskaper

1. Identitetsmärkning med injicerbar transponder, inklusive följande moment:
 - a) Hantering av utrustningen, inklusive hur man håller i sprutan.
 - b) Hur man injicerar transpondern, inklusive tryck, riktning och vinkel.
 - c) Var transpondern placeras.
 - d) Aseptik.
 - e) Förebyggande av komplikationer och komplikationshantering.
 - f) Dokumentation.
 - g) Avläsning av den injicerbara transpondern.
2. Lugn och säker hantering av respektive djurslag i samband med injicering av transpondern.

Teoretiska kunskaper

1. Anatomi med fokus på de delar som behövs för att kunna injicera en injicerbar transponder på korrekt sätt.
2. Hantering av djur på ett säkert sätt, inklusive grundläggande etologi för det aktuella djurslaget samt hur stress och rädsla förebyggs i samband med identitetsmärkning.
3. Basala vårdhygienrutiner.
4. Injektionsteknik inklusive aseptik och korrekt placering av transpondern.
5. Komplikationer som kan uppstå vid märkning med injicerbar transponder samt hur dessa ska förebyggas och hanteras.
6. Arbetsmiljörisker vid hantering av djur och injektionsutrustning.
7. Dokumentationskrav för registrering och märkning av hund och katt respektive kanin eller iller.
8. Relevant lagstiftning för området inklusive den lagstiftning som reglerar märkning av aktuellt djurslag⁷.

Praktiskt genomförande

1. Den praktiska delen av kursen kan helt eller delvis genomföras på den ordinarie arbetsplatsen under direkt handledning och närvaro av en veterinär, en djursjukskötare eller en godkänd legitimerad sjuksköterska.
2. Modeller av djur ska användas vid träning av identitetsmärkning med injicerbar transponder enligt punkt 1 under rubriken praktiska färdigheter.
3. Djur av det eller de djurslag som ingår i kursen ska användas vid träning av lugn och säker hantering enligt punkt 2 under rubriken praktiska färdigheter.
4. Utrustning som används för hantering av djur samt andra tillbehör ska finnas att tillgå för demonstration och övning.
5. Bestämmelser om användning av djur i undervisning finns i Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:9) om försöksdjur.

⁷ Exempel på relevant lagstiftning finns på Jordbruksverkets webbplats, www.jordbruksverket.se.

Bilaga 4

KURS I IDENTITETSMÄRKNING MED INJICERBAR TRANSPONDER PÅ HÄSTDJUR

För att en kurs ska kunna tillgodoräknas som en sådan kurs i identitetsmärkning med injicerbar transponder på hästdjur som avses i 3 kap. 12 § dessa föreskrifter ska samtliga nedan angivna kriterier vara uppfyllda.

Kursledare

Kursens huvudlärare ska vara en veterinär, en djursjukskötare eller en godkänd legitimerad sjuksköterska med kunskap om det aktuella djurslaget och de områden som ingår i kursen. Personer med annan utbildningsbakgrund som har kunskap och erfarenhet inom olika delmoment får delta i undervisningen som lärare.

Den som ska hålla en kurs i identitetsmärkning med injicerbar transponder på hästdjur ska innan han eller hon håller första kursen anmäla detta till länsstyrelsen i berört län. Detta gäller inte för den som håller en kurs i identitetsmärkning med injicerbar transponder på hästdjur som Jordbruksverket har godkänt enligt äldre föreskrifter.

Kursintyg

Kursanordnaren ska utfärda ett kursintyg till den som med godkänt resultat har gått kursen. Av intyget ska det framgå namn på kursdeltagaren och att det gäller en kurs i identitetsmärkning med injicerbar transponder på hästdjur enligt dessa föreskrifter.

Omfattning

Kursen ska omfatta minst åtta timmar, inkludera både teoretisk och praktisk undervisning samt vara inriktad på hästdjur.

Examination

Kursen ska avslutas med en examen som visar att kursdeltagaren har förvärvat de kunskaper som anges under rubriken ”Mål” nedan.

Mål

Efter genomgången kurs ska deltagarna ha förvärvat följande kunskaper:

Praktiska kunskaper

1. Identitetsmärkning med injicerbar transponder, inklusive följande moment:
 - a) Hantering av utrustningen, inklusive hur man håller i sprutan.
 - b) Hur man injicerar transpondern, inklusive tryck, riktning och vinkel.
 - c) Var transpondern placeras.
 - d) Aseptik.
 - e) Förebyggande av komplikationer och komplikationshantering.
 - f) Dokumentation.

- g) Avläsning av den injicerbara transpondern.
2. Lugn och säker hantering av hästdjur i samband med injicering av transpondern.

Teoretiska kunskaper

1. Anatomi med fokus på de delar som behövs för att kunna injicera en injicerbar transponder på korrekt sätt.
2. Hantering av djur på ett säkert sätt, inklusive grundläggande etologi för det aktuella djurslaget samt hur stress och rädsla förebyggs i samband med identitetsmärkning.
3. Basala vårdhygienrutiner.
4. Injektionsteknik inklusive aseptik och korrekt placering av transpondern.
5. Komplikationer som kan uppstå vid märkning med injicerbar transponder samt hur dessa ska förebyggas och hanteras.
6. Arbetsmiljörisker vid hantering av djur och injektionsutrustning.
7. Dokumentationskrav för registrering och märkning av respektive djurslag.
8. Relevant lagstiftning för området inklusive den lagstiftning som reglerar märkning av aktuellt djurslag⁸.

Praktiskt genomförande

1. Modeller av djur ska användas vid träning av identitetsmärkning med injicerbar transponder enligt punkt 1 under rubriken praktiska färdigheter.
2. Djur av det eller de djurslag som ingår i kursen ska användas vid träning av lugn och säker hantering enligt punkt 2 under rubriken praktiska färdigheter.
3. Utrustning som används för hantering av djur samt andra tillbehör ska finnas att tillgå för demonstration och övning.
4. Bestämmelser om användning av djur i undervisning finns i Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:9) om försöksdjur.

⁸ Exempel på relevant lagstiftning finns på Jordbruksverkets webbplats, www.jordbruksverket.se.

Bilaga 5

GRUNDLÄGGANDE KURS I ANESTESI OCH SMÄRTLINDRING FÖRE DEN 31 DECEMBER 2026

För att en kurs ska kunna tillgodoräknas som en sådan grundläggande kurs i anestesi och smärtlindring som avses i 2 kap. 8 § dessa föreskrifter och som krävs för att få arbeta som djurvårdare på nivå 3 ska samtliga nedan angivna kriterier vara uppfyllda.

Förkunskapskrav

För att en djurvårdare ska få gå en grundläggande kurs i anestesi och smärtlindring ska han eller hon uppfylla båda följande villkor:

1. Ha avslutad gymnasieutbildning eller motsvarande som leder till grundläggande behörighet enligt 7 kap. 5 § högskoleförordningen (1993:100).
2. Ha arbetat som djurvårdare på nivå 2 motsvarande minst tre år på heltid i Sverige eller i annat land.

Kursledare

Kursens huvudlärare ska vara en veterinär med kunskap om det aktuella djurslaget och de områden som ingår i kursen. Personer med annan utbildningsbakgrund som har kunskap och erfarenhet inom olika delmoment kan delta i undervisningen som lärare.

Kursintyg

Kursanordnaren ska utfärda ett kursintyg till den som med godkänt resultat har gått kursen. Av intyget ska det framgå namn på kursdeltagaren och att det gäller en grundläggande kurs i anestesi och smärtlindring enligt dessa föreskrifter samt vilket eller vilka djurslag kursen har omfattat.

Omfattning

Kursen ska omfatta minst 80 timmar, inkludera både teoretisk och praktisk undervisning samt vara inriktad på någon av följande djurslagskategorier:

1. Hund och katt.
2. Övriga sällskapsdjur – däggdjur.
3. Övriga sällskapsdjur – fåglar.
4. Övriga sällskapsdjur – reptiler och groddjur.

En tilläggskurs inriktad på ett djurslag inom kategorin övriga sällskapsdjur – däggdjur enligt första stycket 2 behöver bara innehålla de delar som är specifika för det ytterligare djurslaget. Samma sak gäller om en kurs enligt första stycket utökas med ytterligare ett djurslag.

En tilläggskurs enligt andra stycket får bara hållas för en person som redan har gått en kurs inriktad på hund och katt enligt första stycket 1 och kan ske i samband med det kliniska arbetet.

Examination

Kursen ska avslutas med en examen som visar att kursdeltagaren har förvärvat de kunskaper som anges under rubriken ”Mål” nedan.

Mål

Efter genomgången kurs ska deltagarna ha förvärvat följande kunskaper:

Praktiska kunskaper för aktuellt djurslag

1. Premedicinering.
2. Induktion av narkos.
3. Intubering och extubering.
4. Uppkoppling mot anesthesiapparat.
5. Övervakning av narkos.
6. Bedöma smärta hos respektive djurslag.

Generella praktiska kunskaper

1. Kontroll av anesthesiapparat.
2. Föra anestesijournal.

Teoretiska kunskaper för aktuellt djurslag

1. Anatomi och fysiologi i samband med anestesi och smärtlindring.
2. Farmakologi för preparat som används i samband med anestesi och smärtlindring inklusive biverkningar av dessa preparat.
3. Hantering av djur på ett säkert sätt, inklusive grundläggande etologi för det aktuella djurslaget samt hur stress och rädsla förebyggs före och efter anestesi.
4. Vanliga komplikationer under och efter anestesi
 - a) vilka komplikationer som kan uppstå,
 - b) hur man kan förebygga att de uppstår, samt
 - c) hur man ska agera om de uppstår.
5. I detta moment ska fallstudier ingå.

Generella teoretiska kunskaper

1. Läkemedelshantering av preparat som rör anestesi och smärtlindring inklusive hantering av narkotiska läkemedel.
2. Basala hygienrutiner med inriktning på operation.
3. Arbetsmiljörisker vid hantering av djur, läkemedel och anesthesiutrustning.
4. Relevant lagstiftning för området inklusive den lagstiftning som reglerar arbete inom djurens hälso- och sjukvård.⁹

Praktiskt genomförande

1. Den praktiska delen av kursen kan helt eller delvis genomföras på den ordinarie arbetsplatsen under direkt handledning och närvaro av en veterinär, en djursjukskötare eller en godkänd legitimerad sjuksköterska.

⁹ Exempel på relevant lagstiftning finns på Jordbruksverkets webbplats, www.jordbruksverket.se.

SJVFS 2023:20

2. Utrustning som används för hantering av djur samt andra tillbehör ska finnas att tillgå för demonstration och övning.
3. Bestämmelser om användning av djur i undervisning finns i Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:9) om försöksdjur.

Bilaga 6

GRUNDLÄGGANDE KURS I SMÄRTLINDRING EFTER DEN 31 DECEMBER 2026

För att en kurs ska kunna tillgodoräknas som en sådan grundläggande kurs i smärtlindring som avses i 2 kap. 8 § i dessa föreskrifter och som krävs för att få arbeta som djurvårdare på nivå 3 ska samtliga nedan angivna kriterier vara uppfyllda.

Förkunskapskrav

För att en djurvårdare ska få gå en grundläggande kurs i smärtlindring ska han eller hon uppfylla båda följande villkor:

1. Ha avslutad gymnasieutbildning eller motsvarande som leder till grundläggande behörighet enligt 7 kap. 5 § högskoleförordningen (1993:100).
2. Ha arbetat som djurvårdare på nivå 2 motsvarande minst tre år på heltid i Sverige eller i annat land.

Kursledare

Kursens huvudlärare ska vara en veterinär med kunskap om det aktuella djurslaget och de områden som ingår i kursen. Personer med annan utbildningsbakgrund som har kunskap och erfarenhet inom olika delmoment får delta i undervisningen som lärare.

Kursintyg

Kursanordnaren ska utfärda ett kursintyg till den som med godkänt resultat har gått kursen. Av intyget ska det framgå namn på kursdeltagaren och att det gäller en grundläggande kurs i smärtlindring enligt dessa föreskrifter samt vilket eller vilka djurslag kursen har omfattat.

Omfattning

Kursen ska omfatta minst 16 timmar och kan hållas som distansutbildning samt vara inriktad på någon av följande djurslagskategorier:

1. Hund och katt.
2. Övriga sällskapsdjur – däggdjur.
3. Övriga sällskapsdjur – fåglar.
4. Övriga sällskapsdjur – reptiler och groddjur.

En tilläggskurs inriktad på ett djurslag inom kategorin övriga sällskapsdjur – däggdjur enligt första stycket 2 behöver bara innehålla de delar som är specifika för det ytterligare djurslaget. Samma sak gäller om en kurs enligt första stycket utökas med ytterligare ett djurslag.

En tilläggskurs enligt andra stycket får bara hållas för en person som redan har gått en kurs inriktad på hund och katt enligt första stycket 1.

Examination

Kursen ska avslutas med en examen som visar att kursdeltagaren har förvärvat de kunskaper som anges under rubriken ”Mål” nedan.

Mål

Efter genomgången kurs ska deltagarna ha förvärvat följande kunskaper:

1. Farmakologi för preparat som används i samband med smärtlindring inklusive biverkningar av dessa preparat.
2. Etologi med inriktning på bedömning av smärta hos respektive djurslag.
3. Läkemedelshantering av preparat som rör smärtlindring inklusive hantering av narkotiska läkemedel.
4. Relevant lagstiftning för området inklusive den lagstiftning som reglerar arbete inom djurens hälso- och sjukvård.¹⁰

¹⁰ Exempel på relevant lagstiftning finns på Jordbruksverkets webbplats, www.jordbruksverket.se.

*Bilaga 7***KURS I LÄKEMEDELSHANTERING OCH AVHORNING AV KALVAR**

För att en kurs ska kunna tillgodoräknas som en sådan kurs i läkemedelshantering och avhorning av kalvar som avses i 3 kap. 1 § i dessa föreskrifter ska samtliga nedan angivna kriterier vara uppfyllda.

Kursledare

Kursens huvudlärare ska vara en veterinär med kunskap om det aktuella djurslaget och de områden som ingår i kursen. Personer med annan utbildningsbakgrund som har kunskap och erfarenhet inom olika delmoment får delta i undervisningen som lärare.

Kursintyg

Kursanordnaren ska utfärda ett kursintyg till den som med godkänt resultat har gått kursen. Av intyget ska det framgå namn på kursdeltagaren och att det gäller en kurs i läkemedelshantering och avhorning enligt dessa föreskrifter.

Omfattning

Kursen ska omfatta minst 24 timmar och inkludera både teoretisk och praktisk undervisning.

Examination

Kursen ska avslutas med en examen som visar att kursdeltagaren har förvärvat de kunskaper som anges under rubriken ”Mål” nedan.

Mål

Efter genomgången kurs ska deltagarna ha förvärvat följande kunskaper:

Praktiska kunskaper

1. Avhorna kalvar.
2. Ge subkutana injektioner med lokalbedövningsmedel samt injektioner med läkemedel för smärtlindring i anslutning till avhorningen.
3. Vaccinera kalvar mot ringorm.
4. Lugn och säker hantering av kalvar i samband med avhorning och vaccination mot ringorm.

Teoretiska kunskaper

1. Anatomi med fokus på de delar som behövs för att kunna
 - a) avhorna kalvar,
 - b) ge injektioner intramuskulärt och subkutant i samband med avhorning
 - c) vaccinera mot ringorm.
2. Grundläggande farmakologi, läkemedelsbiverkningar, vävnadsretande preparat, rests substanser och karenstider.

3. Kunskaper om ringorm och vaccination mot ringorm.
4. Hantering av djur på ett säkert sätt, inklusive grundläggande etologi för det aktuella djurslaget samt hur stress och rädsla förebyggs i samband med avhorning.
5. Arbetsmiljörisker vid hantering av djur, läkemedel och utrustning.
6. Läkemedelshantering, innefattande följande moment:
 - a) Hur olika preparat ska hanteras.
 - b) Skillnaden mellan olika beredningar av samma preparat.
 - c) Vikten av datummärkning.
 - d) Korrekt hantering för att förhindra smittspridning och kontamination.
 - e) Förvaring av obrutna respektive öppnade förpackningar.
 - f) Hantering av läkemedelsavfall.
7. Basala hygienrutiner vid injektioner samt svensk antibiotikapolicy.
8. Relevant lagstiftning för området inklusive den lagstiftning som reglerar avhorning av djur.¹¹

Praktiskt genomförande

1. Den praktiska delen av kursen kan helt eller delvis genomföras på den ordinarie arbetsplatsen under direkt handledning och närvaro av en veterinär eller en på området erfaren person.
2. Modeller av djur ska användas vid träning av avhorning och vaccination enligt punkt 1–3 under rubriken praktiska färdigheter.
3. Djur av det djurslag som ingår i kursen ska användas vid träning av lugn och säker hantering enligt punkt 4 under rubriken praktiska färdigheter.
4. Utrustning som används för hantering av djur samt andra tillbehör ska finnas att tillgå för demonstration och övning.
5. Bestämmelser om användning av djur i undervisning finns i Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:9) om försöksdjur.

¹¹ Exempel på relevant lagstiftning finns på Jordbruksverkets webbplats, www.jordbruksverket.se.

Bilaga 8**KURS I VACCINATION OCH LÄKEMEDELSHANTERING**

För att en kurs ska kunna tillgodoräknas som en sådan kurs i vaccination och läkemedelshantering som avses i 3 kap. 4 § i dessa föreskrifter ska samtliga nedan angivna kriterier vara uppfyllda.

Kursledare

Kursens huvudlärare ska vara en veterinär med kunskap om det aktuella djurslaget och de områden som ingår i kursen. Personer med annan utbildningsbakgrund som har kunskap och erfarenhet inom olika delmoment kan delta i undervisningen som lärare.

Kursintyg

Kursanordnaren ska utfärda ett kursintyg till den som med godkänt resultat har gått kursen. Av intyget ska det framgå namn på kursdeltagaren och att det gäller en kurs i vaccination och läkemedelshantering enligt dessa föreskrifter samt vilket eller vilka djurslag kursen har omfattat.

Omfattning

Kursen ska omfatta minst fyra timmar och inkludera både teoretisk och praktisk undervisning.

Mål

Efter genomgången kurs ska deltagarna ha förvärvat följande kunskaper:

Praktiska kunskaper

1. Hur vaccin ska ges till det aktuella djurslaget.
2. Hantera av djur på ett säkert sätt.

Teoretiska kunskaper

1. Anatomi för aktuellt djurslag med fokus på de delar som behövs för att kunna injektioner med vaccin på det aktuella djurslaget.
2. Grundläggande farmakologi, läkemedelsbiverkningar, vävnadsretande preparat, restsubstanser och karenstider.
3. Hantering av djur på ett säkert sätt, inklusive grundläggande etologi för det aktuella djurslaget samt hur stress och rädsla förebyggs i samband med vaccination.
4. Arbetsmiljörisker vid hantering av djur, läkemedel och injektionsutrustning.
5. Läkemedelshantering, innefattande följande moment:
 - a) Hur olika preparat ska hanteras.
 - b) Skillnaden mellan olika beredningar av samma preparat.
 - c) Vikten av datummärkning.
 - d) Korrekt hantering för att förhindra smittspridning och kontamination.

- e) Förvaring av obrutna respektive öppnade förpackningar.
- f) Hantering av läkemedelsavfall.
- 6. Basala hygienrutiner vid injektioner samt svensk antibiotikapolicy.
- 7. Relevant lagstiftning för området inklusive den lagstiftning som reglerar smittskydd och vaccination av djur.¹²

Praktiskt genomförande

1. Den praktiska delen av kursen kan helt eller delvis genomföras på den ordinarie arbetsplatsen under direkt handledning.
2. Djur eller modeller av djur ska användas för färdighetsträning. Vid träning av injektionsteknik ska övningsmodeller användas innan träningen övergår till levande djur. Vid träning av säker hantering av djur bör levande djur användas.
3. Utrustning som används för hantering av djur samt andra tillbehör ska finnas att tillgå för demonstration och övning.
4. Bestämmelser om användning av djur i undervisning finns i Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:9) om försöksdjur.

¹² Exempel på relevant lagstiftning finns på Jordbruksverkets webbplats, www.jordbruksverket.se.

Bilaga 9

GRUNKURS I LÄKEMEDELSHANTERING, DJURPARKER

För att en kurs ska kunna tillgodoräknas som en sådan grundkurs i läkemedelshandling, djurparker som avses i 3 kap. 6 § i dessa föreskrifter och som krävs för att få ge injektioner till djur på djurparker ska samtliga nedan angivna kriterier vara uppfyllda.

Förkunskapskrav

För att en djurskötare ska få gå en grundkurs i läkemedelshandling, djurparker ska han eller hon uppfylla båda följande villkor:

1. Ha avslutad gymnasieutbildning eller motsvarande utbildning som leder till grundläggande behörighet enligt 7 kap. 5 § högskoleförordningen (1993:100).
2. Ha arbetat som djurskötare på djurpark motsvarande minst tre kalenderår på åtminstone halvtid i Sverige eller i annat land.

Kursledare

Kursens huvudlärare ska vara en veterinär, en djursjukskötare eller en godkänd legitimerad sjuksköterska med kunskap om de aktuella djurslagen och de områden som ingår i kursen. Personer med annan utbildningsbakgrund som har kunskap och erfarenhet inom olika delmoment kan delta i undervisningen som lärare.

Kursintyg

Kursanordnaren ska utfärda ett kursintyg till den som med godkänt resultat har gått kursen. Av intyget ska det framgå namn på kursdeltagaren och att det gäller en grundkurs i läkemedelshandling, djurparker enligt dessa föreskrifter samt vilket eller vilka djurslag kursen har omfattat.

Omfattning

Kursen ska omfatta minst åtta timmar, inkludera både teoretisk och praktisk undervisning samt vara inriktad på en eller två djurkategorier inom någon av följande klasser:

1. Däggdjur.
2. Fåglar.
3. Reptiler och groddjur.
4. Fiskar.

Uppdelningen av djurkategorier inom samma klass ska grunda sig på att alla djurarter som ingår i en kategori har liknande anatomi och fysiologi.

En tilläggskurs inriktad på ytterligare en djurkategori inom samma klass behöver bara innehålla de delar som är specifika för den ytterligare djurkategorin. Samma sak gäller om en kurs enligt första stycket utökas med ytterligare ett djurslag.

En tilläggskurs enligt andra stycket får bara hållas för en person som redan har gått en kurs inom samma klass kan ske i samband med det ordinarie arbetet.

Examination

Kursen ska avslutas med en examen som visar att kursdeltagaren har förvärvat de kunskaper som anges under rubriken ”Mål” nedan.

Mål

Efter genomgången kurs ska deltagarna ha förvärvat följande kunskaper:

Praktiska kunskaper för aktuellt djurslag

1. Ta blodprov, inklusive aseptik och komplikationshantering.
2. Ge läkemedel peroralt, rektalt, intramuskulärt och subkutant.
3. Lugn och säker hantering av respektive djurslag i samband med utförande av de olika momenten enligt punkt 1–2.

Kunskaperna ovan anpassas till sådana moment som används på respektive djurslag.

Teoretiska kunskaper för aktuellt djurslag

1. Anatomi för aktuellt djurslag med fokus på de delar som behövs för att kunna ge subkutana och intramuskulära injektioner.
2. Grundläggande farmakologi, läkemedelsbiverkningar och vävnadsretande preparat.
3. Hantering av djur på ett säkert sätt, inklusive grundläggande etologi för det aktuella djurslaget samt hur stress och rädsla förebyggs i samband med behandlingar.

Generella teoretiska kunskaper

1. Läkemedelshantering, innefattande följande moment:
 - a) Hur olika preparat ska hanteras.
 - b) Skillnaden mellan olika beredningar av samma preparat.
 - c) Vikten av datummärkning.
 - d) Korrekt hantering för att förhindra smittspridning och kontamination.
 - e) Förvaring av obrutna respektive öppnade förpackningar.
 - f) Hantering av läkemedelsavfall.
2. Basala vårdhygienrutiner.
3. Injektionsteknik inklusive aseptik.
4. Svensk antibiotikapolicy.
5. Arbetsmiljörisker vid hantering av djur, läkemedel och injektionsutrustning.
6. Relevant lagstiftning för området inklusive den lagstiftning som reglerar arbete inom djurens hälso- och sjukvård.¹³

Praktiskt genomförande

1. Den praktiska delen av kursen kan helt eller delvis genomföras på den ordinarie arbetsplatsen under direkt handledning och närvaro av en veterinär, en djursjukskötare eller en godkänd legitimerad sjuksköterska.
2. Djur eller modeller av djur ska användas för färdighetsträning. När det gäller träning av injektionsteknik ska övningsmodeller användas innan träningen

¹³ Exempel på relevant lagstiftning finns på Jordbruksverkets webbplats, www.jordbruksverket.se.

övergår till levande djur. Vid träning av säker hantering av djur bör levande djur användas.

3. Utrustning som används för hantering av djur samt andra tillbehör ska finnas att tillgå för demonstration och övning.
4. Bestämmelser om användning av djur i undervisning finns i Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:9) om försöksdjur.

Bilaga 10

KURS I IDENTITETSMÄRKNING MED INJICERBAR TRANSPONDER PÅ KAMELDJUR

För att en kurs ska kunna tillgodoräknas som en sådan kurs i identitetsmärkning med injicerbar transponder på kameldjur som avses i 3 kap. 13 § i dessa föreskrifter ska samtliga nedan angivna kriterier vara uppfyllda.

Kursledare

Kursens huvudlärare ska vara en veterinär, en djursjukskötare eller en godkänd legitimerad sjuksköterska med kunskap om det aktuella djurslaget och de områden som ingår i kursen. Personer med annan utbildningsbakgrund som har kunskap och erfarenhet inom olika delmoment får delta i undervisningen som lärare.

Den som ska hålla en kurs i identitetsmärkning med injicerbar transponder på kameldjur ska innan han eller hon håller första kursen anmäla detta till länsstyrelsen i berört län. Detta gäller inte för den som håller en kurs i identitetsmärkning med injicerbar transponder på kameldjur som Jordbruksverket har godkänt enligt äldre föreskrifter.

Kursintyg

Kursanordnaren ska utfärda ett kursintyg till den som med godkänt resultat har gått kursen. Av intyget ska det framgå namn på kursdeltagaren och att det gäller en kurs i identitetsmärkning med injicerbar transponder enligt dessa föreskrifter samt vilket eller vilka djurslag kursen har omfattat.

Omfattning

Kursen ska omfatta minst åtta timmar, inkludera både teoretisk och praktisk undervisning samt vara inriktad på ett eller två av följande djurslag:

1. Alpaka.
2. Lama.
3. Kamel.
4. Dromedar.

En tilläggskurs inriktad på ytterligare ett djurslag enligt första stycket behöver bara innehålla de delar som är specifika för det ytterligare djurslaget. Samma sak gäller om en kurs enligt första stycket utökas med ytterligare ett djurslag.

En tilläggskurs enligt andra stycket får bara hållas för en person som redan har gått en kurs inriktad på ett eller två andra djurslag enligt första stycket.

Examination

Kursen ska avslutas med en examen som visar att kursdeltagaren har förvärvat de kunskaper som anges under rubriken ”Mål” nedan.

Mål

Efter genomgången kurs ska deltagarna ha förvärvat följande kunskaper:

Praktiska kunskaper

1. Identitetsmärkning med injicerbar transponder, inklusive följande moment:
 - a) Hantering av utrustningen, inklusive hur man håller i sprutan.
 - b) Hur man injicerar transpondern, inklusive tryck, riktning och vinkel.
 - c) Var transpondern placeras.
 - d) Aseptik.
 - e) Förebyggande av komplikationer och komplikationshantering.
 - f) Dokumentation.
 - g) Avläsning av injicerbar transponder.
2. Lugn och säker hantering av respektive djurslag i samband med injicering av transpondern.

Teoretiska kunskaper

1. Anatomi med fokus på de delar som behövs för att kunna injicera en injicerbar transponder på korrekt sätt.
2. Hantering av djur på ett säkert sätt, inklusive grundläggande etologi för det aktuella djurslaget samt hur stress och rädsla förebyggs i samband med identitetsmärkning.
3. Basala vårdhygienrutiner.
4. Injektionsteknik inklusive aseptik och korrekt placering av transpondern.
5. Komplikationer som kan uppstå vid märkning med injicerbar transponder samt hur dessa ska förebyggas och hanteras.
6. Arbetsmiljörisker vid hantering av djur och injektionsutrustning.
7. Dokumentationskrav för registrering och märkning av respektive djurslag.
8. Relevant lagstiftning för området inklusive den lagstiftning som reglerar märkning av aktuellt djurslag¹⁴.

Praktiskt genomförande

1. Modeller av djur ska användas vid träning av identitetsmärkning med injicerbar transponder enligt punkt 1 under rubriken praktiska färdigheter.
2. Djur av det eller de djurslag som ingår i kursen ska användas vid träning av lugn och säker hantering enligt punkt 2 under rubriken praktiska färdigheter.
3. Utrustning som används för hantering av djur samt andra tillbehör ska finnas tillgängligt för demonstration och övning.
4. Bestämmelser om användning av djur i undervisning finns i Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:9) om försöksdjur.

¹⁴ Exempel på relevant lagstiftning finns på Jordbruksverkets webbplats, www.jordbruksverket.se.

Bilaga 11

KURS I MÄRKNING MED TRANSPONDER OCH GENOM FETTFENEKLIPPNING PÅ FISK

För att en kurs ska kunna tillgodoräknas som en sådan kurs i identitetsmärkning med transponder och genom fettfeneklippning på fisk som avses i 3 kap. 14 § i dessa föreskrifter ska samtliga nedan angivna kriterier vara uppfyllda.

Kursledare

Kursens huvudlärare ska ha lämplig utbildning, samt dokumenterad erfarenhet och kompetens om det aktuella djurslaget och de områden som ingår i kursen. Personer som har lämplig utbildning, samt dokumenterad erfarenhet och kompetens inom olika delmoment får delta i undervisningen som lärare.

Kursintyg

Kursanordnaren ska utfärda ett kursintyg till den som med godkänt resultat har gått kursen. Av intyget ska det framgå namn på kursdeltagaren och att det gäller en kurs i identitetsmärkning med transponder och genom fettfeneklippning på fisk enligt dessa föreskrifter.

Omfattning

Kursen ska omfatta minst 16 timmar, inkludera både teoretisk och praktisk undervisning samt vara inriktad på fiskar av de arter som är aktuella för dessa typer av märkningar.

Examination

Kursen ska avslutas med en examen som visar att kursdeltagaren har förvärvat de kunskaper som anges under rubriken ”Mål” nedan.

Mål

Efter genomgången kurs ska deltagarna ha förvärvat följande kunskaper:

Praktiska kunskaper

1. Identitetsmärkning med transponder inklusive följande moment:
 - a) Hantering av utrustningen.
 - b) Vart och hur transpondern placeras.
 - c) Aseptik.
 - d) Förebyggande av komplikationer och komplikationshantering inklusive nödavlivning.
 - e) Avläsning av transponder.
2. Klippning av fettfenor på fisk.
3. Bedövning av fisk i samband med märkning enligt punkt 1 och 2.
4. Lugn och säker hantering av fisk i samband med ingreppet.

Teoretiska kunskaper

1. Anatomi och fysiologi för aktuellt djurslag med fokus på ingreppet.
2. Grundläggande farmakologi och läkemedelsbiverkningar, samt godkända bedövningsmedel och metoder.
3. Arbetsmiljörisker vid hantering av djur och läkemedel.
4. Hantering av djur på ett säkert sätt, inklusive grundläggande etologi för det aktuella djurslaget samt hur stress och rädsla minimeras i samband med ingreppet.
5. Läkemedelshantering, innefattande följande moment:
 - a) Hur olika preparat ska hanteras.
 - b) Skillnaden mellan olika beredningar av samma preparat.
 - c) Vikten av datummärkning.
 - d) Korrekt hantering för att förhindra smittspridning och kontamination.
 - e) Förvaring av obrutna respektive öppnade förpackningar.
 - f) Hantering av läkemedelsavfall.
6. Basala hygienrutiner.
7. Relevant lagstiftning för området inklusive den lagstiftning som reglerar märkning av fiskar inför utsläppande¹⁵.

Praktiskt genomförande

1. Modeller av djur ska användas vid träning av märkning enligt punkt 1 och 2 under rubriken praktiska färdigheter.
2. Djur av det djurslag som ingår i kursen ska användas vid träning av lugn och säker hantering enligt punkt 4 under rubriken praktiska färdigheter.
3. Utrustning som används för hantering av djur samt andra tillbehör ska finnas att tillgå för demonstration och övning.
4. Bestämmelser om användning av djur i undervisning finns i Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:9) om försöksdjur.

¹⁵ Exempel på relevant lagstiftning finns på Jordbruksverkets webbplats, www.jordbruksverket.se.